

15 Οκτωβρίου 2024

ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Γράμμος: Όχι στην καταστροφή αδιατάρακτων οικοσυστημάτων

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις **Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης**, **Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία** και **Καλλιστώ** καταδικάζουμε την παράνομη και καταστροφική παρέμβαση στο Γράμμο που πληγώνει την φύση και το τοπίο ενός προστατευόμενου και ιστορικού βουνού.

Με αποτροπιασμό μάθαμε την είδηση για διάνοιξη δρόμου στην αλπική ζώνη του Γράμμου σε υψόμετρα ως 2.300μ από μηχανήματα του Στρατού και της Περιφέρειας Ηπείρου. Και ενώ γράφονται αυτές οι γραμμές, υπάρχουν ακόμα νέες και αντικρουόμενες πληροφορίες και εξελίξεις, ανακοινώσεις, διαψεύσεις, ένα μπρος-πίσω σε ένα σήριαλ με μόνο χαμένο την αλπική ζώνη του Γράμμου.

Τα βασικά σημεία της υπόθεσης:

- Η **σκοπιμότητα** του έργου είναι άγνωστη. Η απόσταση από τα σύνορα είναι πολύ μεγάλη (οι παρεμβάσεις δεν έγιναν στην παραμεθόριο κορυφογραμμή), ενώ οι οικισμοί και οι κτηνοτρόφοι της περιοχής εξυπηρετούνται από τους ήδη υφιστάμενους δρόμους.
- Η περιβαλλοντική **αδειοδότηση** είναι ανύπαρκτη, και επομένως το έργο είναι παράνομο. Πόσο δε μάλλον που αφορά και προστατευόμενη περιοχή (περιοχή NATURA GR1320002: «Κορυφές όρους Γράμμος») και πάνω σε οικοτόπους προστατευόμενους από την ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία.
- Αναμένεται με ενδιαφέρον η **αντίδραση των καθ' ύλην αρμόδιων υπηρεσιών και αρχών**, για την προστασία των περιοχών ευθύνης τους.
- Η **διαβούλευση**, ή έστω πρότερη ενημέρωση, των κατοίκων και Δήμων των όμορων τουλάχιστον περιοχών ήταν ανύπαρκτη.
- Οι **επιπτώσεις** στο τοπίο είναι εμφανείς καθώς ένα σχεδόν αδιατάρακτο αλπικό τοπίο πλέον χαράσσεται από τις μπουλντόζες. Η προοπτική των διαβρώσεων των ευαίσθητων εδαφών από τις βροχές του φθινοπώρου ή τα χιόνια του χειμώνα βρίσκεται μπροστά μας.
- Το έργο πάτησε και κατέστρεψε ορειβατικό μονοπάτι, και μαζί με αυτό τις **προοπτικές** για ήπιο τουρισμό με σεβασμό στην φύση.

Οι δυνητικές **επιπτώσεις στην σπάνια και εύθραυστη βιοποικιλότητα της αλπικής ζώνης** είναι σοβαρές, και μάλλον άγνωστες. Το ορεινό συγκρότημα Γράμμου - Αρενών είναι ο χώρος

της πιο εκτεταμένης και αδιάσπαστης εξάπλωσης αλπικών και υποαλπικών οικοσυστημάτων στην Ελλάδα. Στο σημείο της παρέμβασης υπάρχει ο αυστηρά προστατευόμενος τύπος οικοτόπου προτεραιότητας *6230 Χλωώδεις διαπλάσεις με *Nardus*, ποικίλων ειδών, σε πυριτικά υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των ημιορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης).

Η περιοχή αποτελεί σημαντικό ενδιαίτημα για το αγριόγιδο, την αρκούδα και άλλα προστατευόμενα είδη πανίδας, όπως το λεπιδόπτερο *Parnassius apollo*. Στην ορνιθοπανίδα της περιοχής περιλαμβάνεται ο χρυσαετός και άλλα αρπακτικά, καλλιακούδες, και μικρά πουλιά της αλπικής ζώνης.

Η χλωρίδα περιλαμβάνει ενδημικά της βαλκανικής ή και της Ελλάδας, σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα από τη νομοθεσία είδη, όπως, ενδεικτικά: *Astragalus tymphresteus*, *Phyteuma pseudorbiculare*, *Achillea abrotanoides*, *Pedicularis graeca*, *Silene parnassica subsp. pindicola*, *Viola albanica*, *Dianthus deltoides subsp. degenii*, *Gentiana lutea*, *Sempervivum marmoreum subsp. ballsii*, *Trifolium parnassi*, *Dichoropetalum stridii*, *Onosma pygmaea*, *Poa ophiolitica*, *Asperula aristata subsp. thessala*, *Silene haussknechtii*.

Άμεση ήταν ευτυχώς η κινητοποίηση του Δήμου Νεστορίου, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τοπικών σωματείων και ορειβατικών συλλόγων για την υπεράσπιση του βουνού, την οποία και χαιρετίζουμε.

Ωστόσο τα αναπάντητα ερωτήματα για το καταστροφικό έργο παραμένουν, ενώ αναμένουμε την αντίδραση και λογοδοσία από τους υπεύθυνους. Ο Γράμμος θα έπρεπε εδώ και καιρό να έχει κηρυχθεί Εθνικό Πάρκο καθώς έχει όλες τις προϋποθέσεις, και να διαχειρίζεται αντιστοίχως. Ωστόσο, η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη βρίσκεται ακόμα υπό εκπόνηση και δεν έχει ξεκινήσει δημόσια διαβούλευση. Χαρακτηριστικό της έλλειψης ικανοποιητικής παρακολούθησης και κατάλληλης διαχείρισης είναι η περίπτωση αυτή, το πώς αποφασίστηκε και πώς μεθοδεύτηκε η κατασκευή του συγκεκριμένου «δρόμου».

Στην εποχή της σοβαρής οικολογικής κρίσης που διανύουμε, είναι αδιανόητη και αυτοκαταστροφική η έλλειψη σεβασμού στα τελευταία αδιατάρακτα οικοσυστήματα της χώρας μας.

Οι υπογράφοι:

- Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
- Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία
- Καλλιστός